

Adolf Erik Nordenskiöld

Nils Adolf Erik Nordenskiöld, född 18 november 1832 i Helsingfors, Finland, död 12 augusti 1901 på Dalbyö i Västerljungs socken, var en finlandssvensk adelsman upphöjd till friherre i Sverige, geolog, mineralog, polarfarare, upptäcktsresande, ledamot av Svenska Akademien samt även ledamot av Sveriges riksdag.

Innehåll

Biografi

Nordostpassagen

Övriga expeditioner och verk

Politisk karriär

Utmärkelser och ordnar

Bibliografi över digitaliserade verk

Se även

Källor

Noter

Litteratur

Vidare läsning

Externa länkar

Biografi

Nordenskiöld var son till Nils Gustaf Nordenskiöld och Margaretha Sophia Haartman, dotter till Lars Gabriel von Haartman och Fredrika Fock. Han gifte sig 1863 med friherrinnan Anna Maria Mannerheim, och var således ingift farbror till marskalk Mannerheim. Han ligger begravd på Västerljungs kyrkogård. Han var farbror till Erik Nordenskiöld.

Adolf Erik Nordenskiöld föddes i Finland, och efter studentexamen 1849 både studerade och tog han sin doktorsgrad vid universitetet i Helsingfors. Disputationen gick av stapeln våren 1857. Karriären i Finland fick ett abrupt slut sedan Nordenskiöld hållit ett festal som upprörde de ryska myndigheterna. Nordenskiöld var både liberal och finsk nationalist. Han hoppades att Finland skulle kunna göra sig fritt från Ryssland vilket knappast var populärt hos den ryska överheten. Redan innan hade han av Friedrich Wilhelm Rembert von Berg tilldelats ett disciplinärt straff för att tillsammans med vänner ha uttryckt missnöje över att Sverige inte försökt befria Finland medan Ryssland var upptaget av Krimkriget, och efter detta nya tal dömdes han till att göra offentlig avbön eller landsförvisas. Han valde då det senare och bosatte sig 1858 i Stockholm.^[10]

Efter att ha kommit till Sverige blev Nordenskiöld 1858 professor vid Naturhistoriska riksmuseets mineralogiska avdelning. Försök gjordes 1867 och 1874 att återvärva Nordenskiöld som professor till Finland, men han avböjde. 1860–1878 var han även lärare i geologi och mineralogi vid Teknologiska institutet.^[10]

Nordenskiöld styrde fem forskningsresor till Svalbard mellan åren 1858 och 1873 och en expedition till Västgrönland 1870. Hans två första expeditioner skedde under ledning av Otto Torell, men de senare ledde han självständigt. Bland hans tidiga arbeten märks *Geografisk och geognostisk beskrifning öfver ö. delarna af Spetsbergen och Hinlopen strait* (1863), *Utkast till Spetsbergens geologi* (1866) samt några tillsammans med Nils Dunér författade arbeten.^[10]

Då Nordenskiöld planerade sin tredje Svalbardsexpedition, Svenska Spetsbergenexpeditionen 1868, visade sig att inga statliga medel stod till buds. Han vände sig därför till dåvarande landshövdingen i Göteborg Albert Ehrensvärd som lyckades intressera Oscar Dickson för saken, och därigenom inleddes ett frikostigt och sällsynt mecenatskapsförhållande mellan Dickson och Nordenskiöld, som kom att finansiera flertalet av Nordenskiölds fortsatta expeditioner. Under Nordenskiölds Svenska Grönlandsexpeditionen 1870, som företogs i huvudsaklig avsikt att studera inlandsisen påträffades vid Ovifak på Diskoön 15 block av nickelhaltigt järn.^[10] Det största blocket som vägde omkring 22 ton finns numera på Naturhistoriska riksmuseet. Två mindre, vägande 6,5 respektive 4 ton överlämnades till Köpenhamns och Helsingfors universitet. Man trodde ursprungligen att dessa block var meteoriter. Man hade dock redan vid undersökningen konstaterat att basalten på ön innehöll mindre mängder gediget järn. Nya undersökningar av Knud Steenstrup bekräftade detta, och efter förnyade metallografiska undersökningar av Carl Benedicks 1910 har blockens ursprung i den ovanliga berggrunden bekräftats.^[11]

Under Spetsbergenexpeditionen 1872, för vars vetenskapliga resultat Nordenskiöld redogjorde i *Utkast till Isfjordens och Belsounds geologi* (1874–1875) hade han räknat med möjligheten att nå Nordpolen men hindrades av is. Tidigt hade Nordenskiöld intresserat sig för Willem Barents teorier om att det på grund av de många strömmande floderna med förhållandevis varmt vatten som från Europa och Asien faller ut i Ishavet borde finnas en isfri ränna längs kusten. Nordenskiöld upptog denna teori med tillägg om att jordens rotation borde skapa en östgående ström som stärkte denna ström.^[10] Han lät under denna expedition bygga Svenskhuset, som var avsett som en första del av en investering i fosfatutvinning vid Isfjorden.

Adolf Erik Nordenskiöld

Adolf Erik Nordenskiöld porträtterad av Axel Jungstedt 1902.

Född	18 november 1832 <div>Helsingfors^[1]^[2]^[3]</div>
Död	12 augusti 1901 (68 år) <div>Dalbyö gård^[4]^[3]</div>
Begravd	Västerljungs kyrkogård ^[5] ^[6]
Nationalitet	 Finländsk
Medborgarskap	Sverige och Storfurstendömet Finland
Utbildad vid	Kejsrerliga Alexanderuniversitetet Helsingfors universitet
Sysselsättning	vetenskapsman
Befattning	<div> <div><div>Andrakammarledamot (1870–1872)^[1]</div></div> <div><div>Andrakammarledamot (1881–1887)^[7]</div></div> <div><div>Andrakammarledamot (1891–1893)^[7]</div></div> <div><div>Stol nummer 12 i Svenska Akademien (1893–1901)^[8]</div></div> </div>
Arbetsgivare	Stockholms universitet
Barn	<div> <div><div><u>Gustaf E.A. Nordenskiöld</u> (f. 1868)^[2]</div></div> <div><div><u>Erland Nordenskiöld</u> (f. 1877)^[2]</div></div> </div>
Föräldrar	Nils Nordenskiöld

Utmärkelser

- Founder's Medal (1869)^[9]
- Grande Médaille d'Or des Explorations (1880)
- Vegamedaljen (1881)
- Murchisonmedaljen (1900)
- Sankt Vladimirs orden, andra klassen
- Konstantin-medaljen
- Kungliga Nordstjärneorden
- Pour le Mérite för vetenskap och konst
- Pour le Mérite

Namnteckning

A. E. Nordenskiöld.

Redigera Wikidata

År 1875 startade man med ett litet fiskefartyg från Tromsö till Novaja Zemlja och nådde över det arktiska Karahavet till Jenisejs mynning. Fartyget dirigerades runt Novaja Zemlja men kunde inte genomföra färden utan återvände hem. Själv företog han en båtård uppför Jenisej och fann, att Sibiren inte i sin helhet är ett öde tundraland vilket då var den vanliga föreställningen utan delvis ytterst värdefullt ur kommersiell synpunkt. Efter att ha återvänt landvägen lade han fram sina slutsatser, men möttes med mycken skepsis.^[12]

För att bemöta kritiken gjorde han året därpå en ny expedition till samma områden och hemförde en last av salubaror på sitt expeditionsfartyg. Genom sina resor kunde Nordenskiöld påvisa möjligheten för varutransporter från Jenisej och Obs mynningar.^[12]

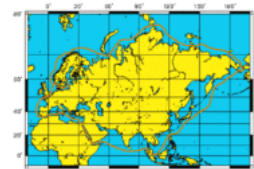
Hans främsta mål förblev dock att finna nordostpassagen, och det blev Vegaexpeditionen, resan med skeppet Vega från 1878 till 1880, då han fann denna passage, något som kom att bli den gärning han blev mest känd för.

Nordostpassagen

Upptäcktsresanden A.E. Nordenskiöld, målning 1886 av Georg von Rosen.

Efter en tid upphörde det statliga stödet till Nordenskiölds äventyr men denne fann då den privata mecenaten Oscar Dickson, som var grosshandlare. Med Dicksons ekonomiska bistånd fortsatte Nordenskiöld att göra flera expeditioner till det arktiska området. Han bar länge på ett intresse för att utforska möjligheten att färdas från Atlanten till Stilla havet genom att segla norr om Sibirien, den så kallade Nordostpassagen. Först 1878 fanns möjligheterna att göra slag i saken. Jämte Dickson stod kung Oscar II och Aleksandr Sibirjakov som finansärer för vägspelet.^[12] Till sitt förfogande hade han ett ombyggt valfångstfartyg som hette Vega under befäl av löjtnant Louis Palander.

Nordenskiölds resa.

Fartyget Vega stävade ut från Tromsø den 21 juli 1878 och passerade Kap Tjeljuskin den 19 augusti, så långt allting väl. Men den 26 september frös det fast och såväl Nordenskiöld som hans fartyg blev sittande i tio månader i packisen. Tiden utnyttjades till forskning, främst etnologisk sådan. Man studerade tjukterna, ett isolerat folkslag man kom i kontakt med.

Till slut ändade äventyret ändå i triumf, då fartyget 18 juli 1879 kom loss och kunde segla de sista 100 sjömil till Berings sund och fullborda sin resa till Stilla havet med alla resenärer i behåll. 20 juli passerade man Östkap och 2 september kunde man telegrafera från Yokohama om den lyckade färden.^[12]

Ryktet om bragden att ha funnit Nordostpassagen spred sig över världen och hemresan blev en triumffärd runt Asien och Medelhavet med slutstation i Stockholm den 24 april 1880. Hela Stockholm var i festyra då Vega anlände. På kungens order skulle Nordenskiöld inte gå i land på svensk mark förrän vid slottet. Där stod expeditionens medlemmarnas initialer skrivna i eldskrift. Den nöjde finansören och kungen, Oscar II, upphöjde Nordenskiöld till friherre och adlade Palander (som tog namnet *Palander af Vega*) för deras bedrifter. En skriftlig redogörelse för expeditionens öden, äventyr och rön gavs sedermera ut i fem band.

Syftet med att forcera nordostpassagen var att öppna den som handelsväg. Detta var innan transsibiriska järnvägen fanns. Drömmen gick dock aldrig i uppfyllelse. Vegafärden visade att den var omöjlig. Det som ansågs vara det bestående värdet av färden var istället de vetenskapliga undersökningar man gjorde – vilka egentligen inte var syftet, utan en konsekvens av fastfrysningen. Ett monument över det som blev känt som Vegaexpeditionen, bekostat genom en insamling till 50-årsminnet, står vid Naturhistoriska Riksmuseet i Stockholm och Nordenskiöld erhöll 1881 den första Vegamedaljen för denna bedrift.

Nordenskiöld var ledamot av Kungliga Vetenskapsakademien från 1861 och hedersledamot av Finska Vetenskaps-Societeten från år 1876^[13]. Han var kommandör av Nordstjärneordens storkors med briljanter.

Övriga expeditioner och verk

Gravvård på Västerljungs kyrkogård

Redan under Vegafärden uppgjorde Nordenskiöld planer på en ny expedition, Svenska Grönlandsexpeditionen 1883. Expeditionen genomfördes 1883 och resultaten publicerades 1885.

Resan gick till Grönlands inland, där Nordenskiöld hoppades finna isfri mark på andra sidan av inlandsisen. Det kunde han ju tyvärr inte göra eftersom det inte fanns någon sådan, så den fullständiga succén uteblev denna gång.

Nordenskiöld gjorde totalt tio polarexpeditioner, av vilka han själv ledde åtta. De två första expeditionerna ägde rum 1858 och 1861 under Torells ledning. Nordenskiöld besökte fem gånger Spetsbergen/Svalbard (1858, 1861, 1864, 1868, 1872–73 med övervintring), två gånger Grönland (1870, 1883), två gånger Jenisej (1875, 1876). År 1868 nådde Nordenskiölds expedition 81°42m, den nordligaste breddgrad ett fartyg dittills hade nått.

När Nordenskiöld inte ägnade sig åt upptäcktsresande och författande av resebeskrivningar, fördjupade han sig bland annat i mineralogi och i kartografins historia. 1870 publicerades Meteorstensfallet vid Hesse (om Hesslemeteoriten), 1877 publicerade han en artikel i "Nature" (om Ställdalenmeteoriten^[14]). 1889 gav han ut *Facsimile atlas till kartografiens äldsta historia* och 1897 *Periplus, utkast till sjökortens och sjöböckernas äldsta historia*. Han tilldelades Murchisonmedaljen 1900. Hans samling som efter hans död inköptes av Universitetsbiblioteket i Helsingfors blev 1997 klassificerat som ett världsminne.

Vegamonumentet vid Stockholms gamla observatorium.

Politisk karriär

Nordenskiöld var ledamot av Sveriges riksdag i flera omgångar. Han var riksdagsledamot för ridderskapet och adeln vid 1862/63 samt 1865/66 års riksdagar och var därefter ledamot i andra kammaren för Stockholms stads valkrets åren 1870–1872, 1881–1887 samt 1891–1893. Åren 1870–1871 tillhörde han Nyliberala partiet men efter dess upplösning övergick han 1872 till Ministeriella partiet. Under 1880- och 90-talen tillhörde han inte någon partigrupp i riksdagen. I riksdagen var han bland annat vice ordförande i konstitutionsutskottet 1884–1885 samt vice ordförande i särskilda utskottet 1886 och 1891. Som riksdagspolitiker engagerade han sig främst i frågor om forskning och högre utbildning.

Utmärkelser och ordnar

- Kommendör med stora korset av Nordstjärneorden.
- Vegamedaljen i guld – 24 april 1881
- Vegamedaljen i silver – 1880
- Asteroiden 2464 Nordenskiöld är uppkallad efter honom^[15].
- Nordenskiöldsgatan, som löper från Bortre Tölö till Alphyddan och Böle i Helsingfors, är också uppkallad efter honom.^[16]

Bibliografi över digitaliserade verk

- *Svenska expeditioner till Spetsbergen och Jan Mayen, utförda under åren 1863 och 1864* (<http://runeberg.org/polexp1863/>). Stockholm: Norstedt & Söner. 1867. Libris 10814200 (<http://libris.kb.se/bib/10814200>). <http://runeberg.org/polexp1863/> – Innehåll: *Svenska expeditionen till Spetsbergen år 1864 om bord på Axel Thordsen*.
- *Meteorstensfallet vid Hessle den 1:sta januari 1869 : Med två taflor. Till Kongl.Vet.akad.inlemnad den 13 oktober 1869* (<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:kb:eod-2938390>). K.Sv.vetenskapsakademiens handl.Ny följd. ; Bd 8(1869).no 9. Stockholm. 1870. Libris 14181281 (<http://libris.kb.se/bib/14181281>). <http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:kb:eod-2938390>
- *Kristallografiska bidrag : Med en tafla* (<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:kb:eod-2938386>). K.Sv.vet.akad.handl.Bihang ; Bd 2 : n:o 2. Stockholm. 1874. Libris 13882080 (<http://libris.kb.se/bib/13882080>). <http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:kb:eod-2938386>
- *Framställning rörande 1878 års ishafsfärd* (<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:kb:eod-1629024>). Göteborg: Göteborgs Handelstidning aktiebolag. 1877. Libris 13882079 (<http://libris.kb.se/bib/13882079>). <http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:kb:eod-1629024>
- *Vegas färd kring Asien och Europa jemte en historisk återblick på föregående resor längs gamla världens nordkust. D. 1* (<http://litteraturbanke.n.se/#/forfattare/NordenskioldAE/titlar/VegasFard1/info>). Stockholm: Beijer. 1880. Libris 13458449 (<http://libris.kb.se/bib/13458449>). <http://litteraturbanken.se/#/forfattare/NordenskioldAE/titlar/VegasFard1/info>
- *Vegas färd kring Asien och Europa jemte en historisk återblick på föregående resor längs gamla världens nordkust. D. 2* (<http://litteraturbanke.n.se/#/forfattare/NordenskioldAE/titlar/VegasFard2/info>). Stockholm: Beijer. 1881. Libris 13458455 (<http://libris.kb.se/bib/13458455>). <http://litteraturbanken.se/#/forfattare/NordenskioldAE/titlar/VegasFard2/info>
- *Vega-expeditionens vetenskapliga iakttagelser : bearbetade af deltagare i resan och andra forskare* (<http://runeberg.org/vegaexp/>). Stockholm: F.G. Beijer. 1882–1887. Libris 8218186 (<http://libris.kb.se/bib/8218186>). <http://runeberg.org/vegaexp/> – 5 volymer.
- *Den andra Dicksonska expeditionen till Grönland : dess inre isöken och dess ostkust : utförd år 1883 under befäl af A. E. Nordenskiöld* (<http://runeberg.org/polexp1883/>). Stockholm: Beijer. 1885. Libris 254229 (<http://libris.kb.se/bib/254229>). <http://runeberg.org/polexp1883/>
- *Periplus : utkast till sjökortens och sjöböckernas äldsta historia : med talrika afbildningar af sjökort och kartor* (<http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:kb:eod-1663513>). Stockholm: [A.E. Nordenskiöld]. 1897. Libris 13882078 (<http://libris.kb.se/bib/13882078>). <http://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:kb:eod-1663513>

Se även

- *Upptäcktsresanden A.E. Nordenskiöld*

Källor

Noter

- ↑ [a b] *N Adolf Erik Nordenskiöld* (<https://sok.riksarkivet.se/Sbl/Prese ntation.aspx?id=8231>), *Svenskt biografiskt lexikon*, Svenskt Biografiskt Lexikon-ID: 8231 (<https://sok.riksarkivet.se/sbl/Presentation.aspx?id=8231>), läs online (<https://sok.riksarkivet.se/Sbl/Presentation.aspx?id=8231>).^[källa från Wikidata]
- ↑ [a b c] *Folkräkningar (Sveriges befolkning) 1880*, Riksarkivet, omnämnd som: Nordenskiöld, Nils Adolf Erik, f. 1832 i Helsingfors, Finland, Professor, läs online (<https://sok.riksarkivet.se/folkrakninga r>) läs online (https://sok.riksarkivet.se/?postid=Folk_117095885), läst: 30 mars 2018.^[källa från Wikidata]
- ↑ [a b] *Accademia delle Scienze di Torino*, Accademia delle Scienze di Torino-ID: adolf-erik-nils-nordenskiold (<https://www.accademiadellescienze.it/accademia/soci/adolf-erik-nils-nordenskiold>), läst: 1 december 2020.^[källa från Wikidata]
- ↑ *Finska församlingens kyrkoarkiv, Död- och begravningsböcker, SE/SSA/0004/F I/4 (1895-1901), bildid: 00051716_00019* ([#?cv=18&z=206.4345%2C2383.4723%2C2347.4937%2C1271.4676](https://so k.riksarkivet.se/bildvisning/00051716_00019?c=0&m=0&s=0&cv=0)), *död- och begravningsbok*, läs online (<https://sok.riksarkivet.se/ky rkoarkiv>) läs online ([#?cv=18&z=206.4345%2C2383.4723%2C2347.4937%2C1271.4676](https://sok.riksarkivet.se/bildvisning/00051716_00019?c=0&m=0&s=0&cv=0)), läst: 6 april 2018, ”23.Aug.12.1.,Professorn m.m. Friherrn Nils Adolf Erik Nordenskiöld f 18/11 1832,,68,8,25,,,,1,...Paralysi? cordis, V Trädgårdsgat. 11 B (hemvist, Dalarö(dödsort)”.^[källa från Wikidata]
- ↑ *Gravar.se*, omnämnd som: Nils Adolf Erik Nordenskiöld, läs online (<http://www.gravar.se/forsamling/trosa-forsamling/vasterljungs-kyrko gard/1/0/nils-adolf-erik-nordenskiold>), läst: 7 februari 2018.^[källa från Wikidata]
- ↑ *Nils Adolf Erik Nordenskiöld*, Gravstenseninventeringen: 230333 (https://grav.genealogi.se/Gravsokview.php?g_id=230333), läst: 15 februari 2020.^[källa från Wikidata]
- ↑ [a b] *N Adolf Erik Nordenskiöld*, *Svenskt biografiskt lexikon*, Svenskt Biografiskt Lexikon-ID: 8231 (<https://sok.riksarkivet.se/sbl/Presentation.aspx?id=8231>).^[källa från Wikidata]
- ↑ *Svenska Akademin ledamotsregister: nordenskiold-adolf* (<http://ww ww.svenskaakademien.se/svenska-akademien/ledamotsregister/no rdenskiold-adolf>), läst: 20 juli 2020.^[källa från Wikidata]
- ↑ *Royal Geographical Society, Gold Medal Recipients*, Royal Geographical Society, 2018, läs online (<https://www.rgs.org/CMSPa ges/GetFile.aspx?nodeguid=5e66a0af-8ada-4b4b-9b00-915cbc97082b&lang=en-GB>).^[källa från Wikidata]
- ↑ [a b c d e] Carlquist, Gunnar, red (1937). *Svensk uppslagsbok. Bd 20*. Malmö: Svensk Uppslagsbok AB. sid. 44–45
- ↑ Carlquist, Gunnar, red (1937). *Svensk uppslagsbok. Bd 20*. Malmö: Svensk Uppslagsbok AB. sid. 1062
- ↑ [a b c d] Carlquist, Gunnar, red (1937). *Svensk uppslagsbok. Bd 20*. Malmö: Svensk Uppslagsbok AB. sid. 45
- ↑ Elfving, Fredr. (1938). *Finska Vetenskaps-Societeten 1838-1938*. Helsingfors: Socitytas Scientiarum Fennica. sid. 296
- ↑ *The Stålldalen Meteorite* (<http://www.nature.com/nature/journal/v16/n403/abs/016238a0.html>) Nature vol 16, nr 403, s. 238–239 (läst 25 mars 2016)
- ↑ Schmadel, Lutz D. (2007). *Dictionary of Minor Planet Names – (2464) Nordenskiöld* (https://link.springer.com/referenceworkentry/10.1007/978-3-540-29925-7_2465). Springer Berlin Heidelberg. sid. 201. ISBN 978-3-540-29925-7. https://link.springer.com/referenceworkentry/10.1007/978-3-540-29925-7_2465. Läst 25 september 2017
- ↑ Helsingfors stad (1992). *Helsingin kadunnimet*. sid. 124

Litteratur

- Oscar II och hans tid – 1872–1907, Erik Lindorm år 1936
- Svenska krönikan, Åke Ohlmarks/Nils Erik Baehrendtz år 1981
- *Tvåkammarriksdagen 1867–1970*, band 1 (Almqvist & Wiksell International 1988), band 1, s. 149–150
- Nationalencyklopedin
- Vegas färd kring Asien och Europa, 2 band, Adolf Erik Nordenskiöld, F. & G. Beijers Förlag, Stockholm, 1880.
- Nordenskiöld, Adolf Erik (<http://libris.kb.se/hitlist.jsp?q=f%C3%B6rf%3A%28Nordenski%C3%B6ld%2C+Adolf+Erik%2C+1832-1901%29&m=50>) i Libris

Vidare läsning

- Bennich-Björkman, Bo (2007). *Strindberg och Nordenskiölds japanska bibliotek*. Acta Bibliothecae regiae Stockholmiensis, 0065-1060 ; 76. Stockholm: Kungl. biblioteket. Libris 10590649 (<http://libris.kb.se/bib/10590649>). ISBN 9789170002595
- Fries, Theodor Magnus (1880). *Adolf Erik Nordenskiöld och hans upptäcksfärder 1858-1879 jemte en lefnadsteckning af ångaren Vegas chef kapten Louis Palander*. Öreskrifter för folket, 99-1474700-0 ; 105. Stockholm: Bonnier. Libris 1778309 (<http://libris.kb.se/bib/1778309>)
- Hedin, Sven (1926). *Adolf Erik Nordenskiöld : en levnadsbeskrivning*. Stockholm: Bonnier. Libris 8198544 (<http://libris.kb.se/bib/8198544>)
- Hedin, Sven (1930). *Segrarens hemkomst*. Stockholm. Libris 2694390 (<http://libris.kb.se/bib/2694390>)
- Hollertz, Malte (1944). *Nordostpassagens upptäckare : en berättelse för ungdom om Adolf Erik Nordenskiölds liv och verk*. Bragd och hjältedåd, 99-1596748-9 ; 37. Stockholm: Harrier. Libris 1393832 (<http://libris.kb.se/bib/1393832>)
- Holmberg, Peter (1995). *Efter Nordenskiölds expedition till Spetsbergen 1868 : något om den fortsatta kontakten mellan Adolf Erik Nordenskiöld och Selim Lemström*. Helsingfors: Nordenskiöld-samfundet. Libris 9409062 (<http://libris.kb.se/bib/9409062>)
- Häkli, Esko: N Adolf Erik Nordenskiöld (<http://sok.riksarkivet.se/sbl/Presentation.aspx?id=8231>) i *Svenskt biografiskt lexikon* (1990-1991)
- *Mänskliga kvarlevor : ett problematiskt kulturarv*. Kulturperspektiv, 0282-2210 ; 21. Stockholm: Etnografiska museet. 2010. Libris 12027835 (<http://libris.kb.se/bib/12027835>). ISBN 9789185344567
- Nordin, Torgny (1995). "Sveriges strävan efter makt över ishavet (<http://www.popularhistoria.se/artiklar/sveriges-stravan-efter-makt-over-ishavet/>)". *Populär historia* (Lund : Populär historia, 1991-) 1995:2. sid. 36–40 ; ill.. ISSN 1102-0822. ISSN 1102-0822 ISSN 1102-0822 (<http://worldcat.org/issn/ISSN>). <http://www.popularhistoria.se/artiklar/sveriges-stravan-efter-makt-over-ishavet/>. Libris 2089032 (<http://libris.kb.se/bib/2089032>)
- Ramsay, Henrik (1950). *Nordenskiöld, sjöfararen*. Helsingfors: Schildt. Libris 1231246 (<http://libris.kb.se/bib/1231246>)
- Sjögren, Hjalmar (1912). *Adolf Erik Nordenskiöld*. Stockholm: Norstedt. Libris 659229 (<http://libris.kb.se/bib/659229>)
- Stuxberg, Anton (1890). *Minnen från Vegas färd och dess svenska föregångare jämte en kortfattad framställning af Nordostpassagens historia och den amerikanska nordpolsexpeditionen under De Long. (Med 76 i texten intryckta illustrationer)*. Stockholm: Samson & Wallin. Libris 1626656 (<http://libris.kb.se/bib/1626656>)
- *Vega 1880 – Ymer 1980 : [svensk forskning i norra Polarområdet]*. Ymer, 0044-0477 ; 100(1980). Stockholm: Esselte kartor. 1980. Libris 223067 (<http://libris.kb.se/bib/223067>)
- Wieselgren, Harald (1902). *Nils Adolf Erik Nordenskiöld : lefnadsteckning*. Stockholm. Libris 3174924 (<http://libris.kb.se/bib/3174924>)

Externa länkar

- Wikimedia Commons har media som rör Adolf Erik Nordenskiöld.
- Vegas färd kring Asien och Europa (http://www.zenker.se/Historia/Vegas_faerd/vegas_faerd.shtml) i fulltext 2007, S Zenker.
- Adolf Erik Nordenskiöld (1832–1901) (<https://litteraturbanken.se/författare/NordenskiöldAE>) hos Litteraturbanken
- Adolf Erik Nordenskiöld (<http://www.svenskaakademien.se/svenska-akademien/ledamotsregister/nordenskiold-adolf/>) i ledamotsregistret hos Svenska Akademien

Kulturtitlar		
Företräddes av Anders Anderson	Stol nummer 12 i Svenska Akademien 1893–1901	Efterträddes av Gustaf Retzius
Svenska adelstitlar		
Ny titel	Friherre inom ätten Nordenskiöld⁽¹⁾ 1880–1901	Efterträddes av Erland Nordenskiöld
Anmärkningar och referenser		
1. Med 1809 års regeringsform infördes § 37 som begränsar adel-, friherr- eller grevskapet till primogenitur. Den äldste manlige bröstarvingen (äldste sonen eller, i brist på söner, närmaste annan manlig ättling) blir då adlig, friherrlig eller greve efter faderns död.		

Adolf Erik Nordenskiöld	
Forskningsresor	Spetsbergen 1858 · Spetsbergen 1861 · Spetsbergen 1864 · Spetsbergen 1868 · Grönland 1870 · Spetsbergen 1872–1873 · Vegaexpeditionen 1878–1880 · Grönland 1883
Eftermäle och minnen	2464 Nordenskiöld · Nordenskiöld Land nationalpark · Nordenskiöldsloppet
Familj	Nils Nordenskiöld (far) · Gustaf E.A. Nordenskiöld (son) · Erland Nordenskiöld (son) · Lars Gabriel von Haartman (morfar)
Övrigt	Axel Thorsen · Kronoångaren Sofia · Polhem · S/S Vega · <i>Upptäcktsresanden A.E. Nordenskiöld</i>
Svenska polarexpeditioner	
Arktisexpeditioner	Spetsbergen 1858 · Spetsbergen 1861 · Spetsbergen 1864 · Spetsbergen 1868 · Grönland 1870 · Spetsbergen 1872–1873 · Vegaexpeditionen 1878–1880 · Spetsbergen 1882–1883 · Grönland 1883 · Spetsbergen 1890 · Grönland 1892 · Andrées polarexpedition 1896–1897 · Svensk-ryska gradmätningsexpeditionen till Spetsbergen 1899–1902

Antarktisexpeditioner	Första svenska Antarktisexpeditionen 1901–1904 · Norsk-brittisk-svenska Antarktisexpeditionen 1949–1952	
Medlemmar	Hans W:sön Ahlmann · Ernst Almquist · Salomon August Andrée · Helge Backlund · Sven Berggren · Johan August Berlin · Johan Alfred Björling · Christian Wilhelm Blomstrand · Giacomo Bove · Vilhelm Carlheim-Gyllensköld · Karl Chydenius · Nils Dunér · Nils Ekholm · Carl Forsstrand · Thore Fries · Knut Fränkel · Gerhard De Geer · Axel Theodor Goës · Axel Hamberg · Helmer Hanssen · August Holmgren · Andreas Peter Hovgaard · Edvard Jäderin · Evald Kallstenius · Frans Reinhold Kjellman · Otto Kjellström · Axel Klinckowström · Gustaf Kolthoff · Selim Lemström · Josua Lindahl · Sven Lovén · Anders Johan Malmgren · Finn Malmgren · Alfred Nathorst · Gösta Nauckhoff · Adolf Erik Nordenskiöld · Gustaf E.A. Nordenskiöld · Otto Nordenskiöld · Oscar Frithiof Nordqvist · Theodor Nordström · Carl Nyström · Axel Ohlin · Fredrik von Otter · Louis Palander · August Quennerstedt · T. S. Rubin · Fredrik Adam Smitt · Nils Strindberg · Valter Schytt · Anton Julius Stuxberg · Otto Torell · Pava Lars Nilsson Tuorda · Gerhard von Yhlen · Jonas Westman · August Wijkander · Thorild Wulff · Per Öberg	
Övrigt	Polarforskning · Internationella polaråret · Första internationella polaråret, 1882–1883 · Polarforskningssekretariatet · Arktiskt centrum vid Umeå universitet · Svea · Wasa · Axel Thordsen · S/S Vega · Kronoångaren Sofia · Antarctic · Polhem · Maudheim · Svenskhuset · Grenna museum · Ymer · Oden	
Ledamöter av Svenska Akademien, stol 12		
Elis Schröderheim (1786) · Isac Reinhold Blom (1797) · Gustaf Fredrik Wirsén (1827) · Bernhard von Beskow (1828) · Carl Gustaf Strandberg (1869) · Anders Anderson (1875) · Adolf Erik Nordenskiöld (1893) · Gustaf Retzius (1902) · Adolf Noreen (1919) · Bo Bergman (1925) · Sten Lindroth (1968) · Werner Aspenström (1981) · Per Wästberg (1997)		
Lista över ledamöter		
Auktoritetsdata	<ul style="list-style-type: none"> • WorldCat (https://www.worldcat.org/identities/lccn-n80-160192) • VIAF: 89262581 (https://viaf.org/viaf/89262581) • LCCN: n80160192 (http://0000_0001_2142_9883) (http://isni.org/0000000121429883) • GND: 118588613 (http://d-nb.info/gnd/118588613) • LibrisXL: n102x5m60pnx3xr Katalogiserade verk. (https://libris.kb.se/katalogisering/search/libris?_limit=20&o=https%3A%2F%2Flibris.kb.se%2Fn102x5m60pnx3xr%23it) Andra katalogiserade bidrag. (https://libris.kb.se/katalogisering/search/libris?_limit=20&o=https%3A%2F%2Flibris.kb.se%2Fn102x5m60pnx3xr) • SUDOC: 029508495 (http://www.idref.fr/029508495) • BNF: cb12112136k (http://catalogue.bnf.fr/ark:/12148/cb12112136k) (data) (http://dat90326751) (https://authority.bibsys.no/authority/rest/authorities/html/90326751) • NLA: 36230869 (https://nla.gov.au/anbd.aut-an36230869) • †js20050606006 (http://aleph.nkp.cz/F/?func=find-c&local_base=aut&ccl_term=ica=js20050606006&CON_LNG=ENG) • Auktorsnamn: Nordensk. (http://www.ipni.org/ipni/advAuthorSearch.do?find_abbreviation=Nordensk.) • BNE: XX1263436 (http://catalogo.bne.es/uhtbin/authDA02375365) (http://ci.nii.ac.jp/author/DA02375365?l=en) • KulturNav: 1536c448-cd6a-484f-9266-74de9627b8c1 (http://kulturnav.org/1536c448-cd6a-484f-9266-74de9627b8c1) • CANTIC: a10130949 (http://cantic.bnc.cat/registres/CUCId/a10130949) 	

Hämtad från "https://sv.wikipedia.org/w/index.php?title=Adolf_Erik_Nordenskiöld&oldid=50006372"

Sidan redigerades senast den 3 januari 2022 kl. 18.09.

Wikipedias text är tillgänglig under licensen Creative Commons Erkännande-dela-lika 3.0 Unported. För bilder, se respektive bildsida (klicka på bilden). Se vidare Wikipedia:Upphovsrätt och användarvillkor.